

Lauttasaaren orkesterin

Vappuaaton konsertti

TO 30.4.2026 | KLO 17

LAUTTASAAREN KIRKKO

Johann Strauss Jr.: Frühlingsstimmen

Édouard Lalo: Espanjalainen sinfonia, Allegro non troppo

Solisti: **Maé Mi**, viulu

Aram Hatšaturjan: Adagio baletista *Spartacus*

Freddie Mercury: Bohemian Rhapsody

arr. Achim Fiedler

Giacomo Puccini:

Vissi d'arte oopperasta *Tosca*

O mio babbino caro oopperasta *Gianni Schicchi*

Solisti: **Johanna Lehesvuori**, sopraano

Johann Strauss Jr & Josef Strauss Sr: Pizzicato Polka

Oskar Merikanto: Päivyt paistaos

Solisti: **Johanna Lehesvuori**, sopraano

Johann Strauss Sr.: Radetzky-marssi

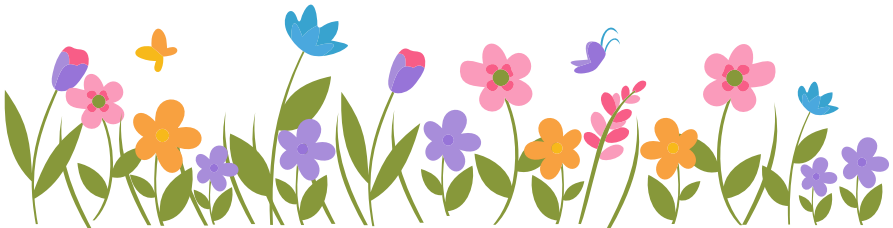
Orkesteria johtaa **Ahti Valtonen** (dir. mus.)

Tervetuloa Lauttasaaren orkesterin Vappuaaton konserttiin!

Orkesterimme on Helsingin Lauttasaareissa toimiva sinfoniaorkesteri, joka on perustettu vuonna 1945. Soittajamme asuvat ympäri pääkaupunkiseutua ja edustavat eri ammatteja ja ikäkausia koululaisista eläkeläisiin. Orkesterilaisia yhdistää rakkaus musiikkiin ja halu soittaa yhdessä. Esiintymisvahvuus on noin 50 soittajaa. Orkesterillamme on vuosittain kolme konserttia: vappukonsertti, isänpäivän konsertti sekä kevätkonsertti. Lisäksi esiinnyimme Lauttasaaren itsenäisyysjuhlassa. Lue lisää osoitteesta: lauttasaarenorkesteri.nettisivut.fi

Toivotamme sinulle nautinnollista konserttia ja iloista vappua!

Johann Strauss nuorempi (1825-1899) oli maailman "valssikuningas", joka ei itse tanssinut koskaan. Hän soitti isältään (J. Strauss vanhempi) salaa viulua. "Vater" halusi pojastaan pankkiiria ja antoi viuluviikarille selkään tämän salaharrastuksesta. Nuori Johann vapautui musiikille 24-vuotiaana vasta, kun isä kuoli. Nuoremmat veljet Eduard ja Josef, "Pepi", seurasivat muusikkoveljeään. Pepi, myös insinööri, ja Johann sävelsivät yhdessä maailmankuulun *Pizzicato polkan*, missä jouset jätetään syliin ja polkkautetaan tanssijoita näppäilemällä. Isoveli Johann sanoikin, että Pepi on minua lahjakkaampi, mutta minä olen kuuluisampi!

Johann teki ulkomaankiertueita mukanaan omat altto- ja II-viulunsoittajat, koska paikalliset soittajat eivät hänen mielestään pystyneet kunnollisiin takapotkuihin (ei-iskullinen tahdinos, esim. yk-SI, kak-SI). Eräs kiertue ulottui Bostoniin saakka, jossa v. 1872 pidettiin megalomaaninen konsertti: 20 kapellimestaria johti 1000 soittajaa ja 20 000 laulajaa.

Johann loi n. 600 sävellystä, jotka ovat parasta vappumusiikkia ikinä. Rakastettu valssikuningas lepää Wienissä Brahmsin ja Schubertin välissä.

Edouard Lalo (1823-1892) oli ranskalainen säveltäjä, ei espanjalainen, kuten usein luullaan. Hän syntyi Pohjois-Ranskan Lillissä, missä Lalon suku oli asunut 1500-luvulta asti. Edouard lähti jo 16-vuotiaana Pariisiin opiskelemaan viulunsoittoa isänsä vastustuksesta huolimatta. Siellä hän perusti Armingaud-kvartetin, jonka kakkos- ja alttoviolistina soittaminen jatkui vuosia. Toimi Pariisin konservatorion viulunsoiton opettajana tuotti mainioita violisteja. Lalo löysi 42-vuotiaana "vanhanapoikana" vaimokseen kontra-altto laulaja Julie de Malignyn, joka taivutti miehensä säveltämään oopperaa.

Lalon oopperat eivät lyöneet leiville ja säveltäjä keskittyikin soitin- ja kamarimusiikkiin. Lalo sävelsi myös pianokonserton, viulukonserttoja, jousikvartetin ja suuren laulukokoelman. Espanjalainen viuluvirtuosi Pablo de Sarasate pyysi 50-kymmistä Laloa säveltämään hänelle viulukonserton. Siitä syntyiikin Lalon ehkä esitetyn teos **Symphonie espagnole**, jonka Sarasate kantaesitti solistina suurella menestyksellä v. 1875 ja sitten ympäri maailmaa. Lalon ainoa säilynyt sinfonia oli kapellimestari Sir Thomas Beechamin suosikkiteos. Piskuinen **Maè Mi** näyttää meille, miten Symphonie espagnole soitetaan kunnolla.

Seitsemänvuotias **Maé Mi** aloitti musiikillisen matkansa Pariisissa nelivuotiaana Suzuki-menetelmällä ja jatkaa sitä Helsingissä. Hän opiskelee viulun soittamista Kirsi Patrikaisen johdolla ja pianoa Säde Erkkilän johdolla Käpylän musiikkiopistossa.

Hän osallistuu säännöllisesti Käpylän viulukouluun sekä muille mestarikursseille, joilla hän on opiskellut muun muassa Ahti Valtosen, Terhi Malin ja Cecilia Zilliacusin johdolla.

Hän on esiintynyt solistina Wegelius Kammarstråkarin (WKS) kanssa Uudessa Paviljongissa vuonna 2025 ja on myös esiintynyt Concert des amis -konsertissa Philharmonie de Paris'ssa vuonna 2023. Esiintyipä hän sitten Philharmonie de Paris'ssa, syrjäisellä norjalaisella saarella tai vilkkaalla kadulla Edinburghin festivaalin aikana, Maé rakastaa jakaa ihmisten kanssa musiikin huiput, hiljaiset hetket ja kaiken siltä väliltä.

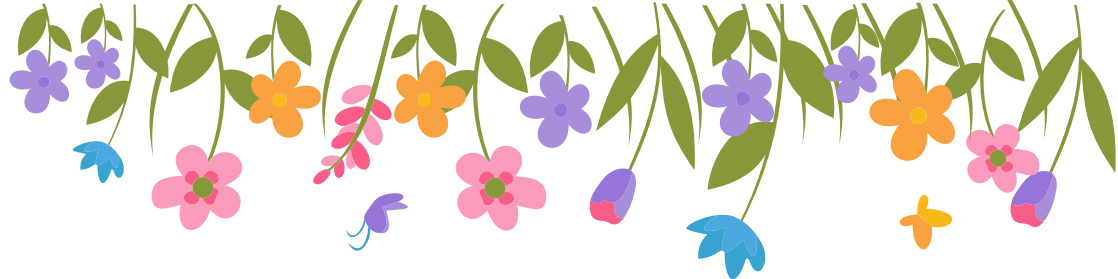

Aram Hatšaturjan (1903-1978) syntyi köyhään armenialaisperheeseen nykyisen Georgian Tbilisissä. Aram haaveili lääkärin tai insinöörin urasta. Musikaalinen Aram lähti 18-vuotiaana Moskovaan opiskelemaan sellonsoittoa ja sävellystä. Hän sävelsi paljon kansanmusiikkiin perustuvia teoksia. Moskovan konservatorion diplomityöksi valmistui ensimmäinen sinfonia, joka teki säveltäjästään kuuluisan ja sai Šostakovitšin ihailun. David Oistrahin palvoma viulukonsertto syntyi v. 1940 Stalin-palkintoineen. Aram liittyi kommunistiseen puolueeseen varmuuden vuoksi. Ensimmäinen baletti Gajane kuuluisine sapelitantsseineen syntyi puolen vuoden Armenian matkan aikana. Toinen sinfonia ”Suurelle isänmaalle” toi säveltäjälle mittavat tulot.

Vuonna 1949 Aram joutui puoluekirjasta huolimatta kommunistien ajolahdin kohteeksi päävihollisena suomalaistenkin ”ystävä”, valvontakomissiomme johtaja Andrei Ždanov. Hatšaturjan ei joutunut samanlaiseen poliittiseen hengenvaaraan kuin säveltäjäkollegansa Šostakovitš ja Prokofjev. Kolmas sinfonia toi puolueen vihan kansan vastaisena musiikkina. Vaino päättyi Ždanovin kuolemaan. Antiikin sankari Spartacuksen tarina sähköisti Aramin säveltämään **Spartacus baletin** musiikin. Baletti kantaesitettiin Pietarin Mariinskissa 1956 ja sai Lenin-palkinnon. Hatšaturjan kuoli 75-vuotiaana Moskovassa sepelvaltimotautiin. Hänet haudattiin Armenian Jerevaniin.

Spartacushan oli roomalaisten valloittaman Traakian (nyk. Bulgarian eteläosa) gladiaattori, jonka valloittajat vangitsivat ja veivät Roomaan. Lahjakas ja karismaattinen Spartacus karkasi ja soti roomalaisia vastaan parin vuoden ajan kannattajinaan tuhansia orjia. Kahinoissa Spartacus tietenkin tuli tapetuksi. Baletin kolmannen osan **Adagiosta** (Spartacus vapauttaa leiristä tulevan Frygia-vaimonsa) tuli sitten ikoni.

BBC teki adagiosta tunnussävelen Onedin -sarjaan. Suomessa sitä seurattiin 1970-luvulla nimellä Merilinja. Nauttikaa nostalgiasta!

Freddie Mercury (1946-1991) s. Farrokh Bulsara oli rocklaulaja, lauluntekijä ja taitava pianisti. Hän syntyi Itä-Afrikan Sansibarin saaren Kivikaupungissa Intiasta tulleiden zarathustralaisten parsien lapsena.

Farrokh lähetettiin kahdeksanvuotiaana Bombayn englanninkieliseen sisäoppilaitokseen, missä hän paneutui pianonsoittoon, kuorolauluun ja teatteriin. Bulsaran perhe muutti Britanniaan, jossa 18-vuotias Farrokh kävi graafisen taidekoulun. Taustansa vuoksi kiusatulla, mutta multilahjakkaalla pojalla oli vahva palo estradeille ja lopulta syntyi yhtye Queen, jonka laulusolistina tämä Freddie Mercuryksi nimensä muuttanut hardrock-taiteilija toimi loppuelämänsä. Freddie sävelsi pianolle **Bohemian Rhapsodyn**, josta tuli läpimurtoteos.

Freddien ystäväpiiri oli laaja: mm. Elton John, Michael Jackson, Jim Hendrix, Beatlesit, Zeppelin, David Bowie ja prinsessa Diana. Hän hankki suuren omaisuuden ja valtavan taidekokoelman kotiinsa. Freddie menehtyi 45-vuotiaana aidsin altistamana keuhkokuumeeseen.

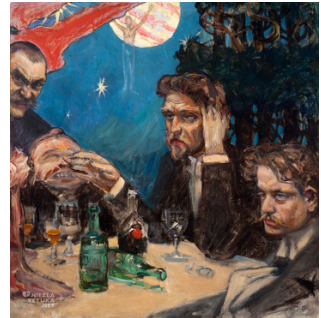
Giacomo Puccini (1858-1924) syntyi Luccassa Italiassa muusikkosukuun. On kysytty, tarvittiinko Eurooppaan vielä lisää oopperasäveltäjiä Verdin ja Wagnerin jälkeen. Vastaus on selvä kuin pläkki: kyllä tarvittiin, tottamooses! Vuosina 1884-1926 syntyi kymmenen oopperaa, jotka tekivät säveltäjästä upporikkaan. Puccini rakasti nopeita autoja ja veneitä, äänitystekniikkaa sekä erityisesti naisia, joita hänellä oli rakastajattarina enemmän kuin oopperoita. Ketjupolttajana Puccini sai kurkkusyövän, johon hän menehtyi Brysselissä radium-hoitojen jälkeen.

Kuulemme Tosca-oopperasta **Vissi d'arte** aarian, joka oli Maria Callasin suuri menestys. Gianni Schicci-oopperan **O mio babbino caro** taas toi Kiri Te Kanavalle suursuosion. Tässä koomisen oopperan aariassa sopraano uskoutuu isälleen rakkaudestaan komeaan nuorukaiseen itsemurha-uhkauksiin.

Oskar Merikanto (1868-1924) ”suomalaisten kotien säveltäjä” syntyi liikondyktöörin poikana. Vanhemmat halusivat Oskarille kunnan koulutuksen. Aurora Karamzin tuki Oskarin ulkomaan opintoja Leipzigissa ja Berliinissä. Uransa Oskar teki Johanneksen kirkon urkurina sekä duopianistina, musiikkikriitikkona ja Suomalaisen oopperan perustajana.

Säveltäjänä Oskar oli perinteinen ja hän rakasti suomalaisia kansalauluja ja sävelsi tukun rakastettuja lauluja suomalaisille. Hän oli erittäin taitava pianisti. Ulkomaisten tähtilaulajien tarvinnut olla huolissaan Suomen vierailuiltaan, koska täältä löytyi aina luotettava duopianisti Oskar Merikanto.

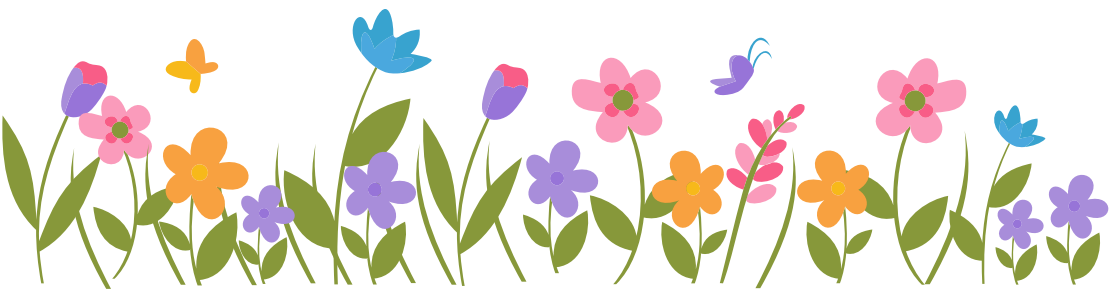
Sibeliuksen ja kumppaneiden Kämpin istunnoissakin Oskar viihtyi. Kun Gallen-Kallela halusi Oskarin poseeraavan Symposion-auluaan varten, syntyi rähäkkä: Oskar, ota nyt jokin ilme tai tuon tähän nauriin keittiöstä malliksi! Nauris tuotiin ja sitä voi katsella Oskarina Sibben ja Kajanuksen hämyisten, ulkoavaruuteen siintävien katseiden alla.

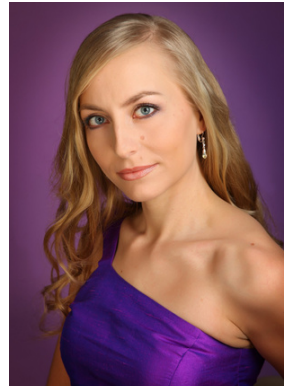
Kuva haettu osoitteesta: hs.fi

Sattuipa kerran kesäisenä iltana v. 1885, että Oskar käveli Kämpistä Kalevankatua ylös. Edessä huojuivat ylämäessä virtsavankkurit, jonka loiskahdukset saivat hänet säveltämään rakastetun Kesäillan valssin pohjustamaan iki-ihania lauluja Pai pai paitaressu ja Kullamurunen myöhemmin.

Sopraano **Johanna Lehesvuori** laulaa meille Puccinia ja Merikantoa suoraan sydämeen!

Sopraano **Johanna Lehesvuori** valmistui musiikin maisteriksi Tukholman Kuninkaallisesta musiikkikorkeakoulusta vuonna 2015, jossa hän jatkoi opintojaan stipendiaattina vuosina 2015–2016. Ennen maisteriopintojaan hän valmistui laulunopettajaksi Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulusta vuonna 2010. Tällä hetkellä hänen opettajanaan toimii Monika Hauswalter Tallinnassa. Lehesvuori on syventänyt italialaista oopperaohjelmistoa Firenzessä (2017-2018), Luccassa (2018, 2023, 2024) ja Milanossa (2018-2019).

Lehesvuori kiinnitettiin oopperalaulajaksi Suomen Kansallisoopperaan vuonna 2016, jossa hän debytoi solistina Erkki Melartinin Aino-oopperassa ja sen jälkeen hän on esiintynyt talossa säännöllisesti sekä monipuolisesti erilaisissa rooleissa; oopperaa, operettia, musikaalia ja konsertteja (mm. Rigoletto, Oopperan kummitus, Cavalleria Rusticana, La Traviata, Iloinen leski, CircOpera2.0, Lepakko, Ariadne auf Naxos, Pohjalaisia, Iloinen leski).

Kansallisoopperan ohella Lehesvuori työskentelee aktiivisesti freelancerina ja on esiintynyt useissa Euroopan oopperataloissa ja festivaaleilla. Kesällä 2018 hän debytoi Italiassa Puccinin Suor Angelican nimiroolissa säveltäjän kotikaupungissa Luccassa. Straussin Ariadne auf Naxos -produktio vei hänet vuosina 2020–2024 esiintymään Suomeen, Tanskaan ja Luxemburgiin. Kausina 2021–2023 hän lauloi Paminan roolin Mozartin oopperassa Taikahuilu Viron kansallisoopperassa.

Lehesvuori on esiintynyt useissa eri kokoonpanoissa, useiden eri kuorojen ja orkesterien solistina sekä tehnyt laajoja lied-kokonaisuuksia. Hän on työskennellyt oopperaproduktioissa Suomessa, Ruotsissa, Italiassa, Virossa, Tanskassa ja Luxemburgissa. Hän on ollut mukana myös kolmen eri ammattiteatterin musikaaleissa laulaja-näyttelijänä (mm. Kokkolan kaupunginteatteri). Hän julkaisi ensimmäisen soololevynsä Joulun valo vuonna 2014 ja on levyttänyt Turun filharmonisen orkesterin solistina Leif Segerstamin johdolla vuonna 2018. Kesällä 2017 hän voitti kolmannen palkinnon Kangasniemen laulukilpailussa.

Johann Strauss vanhempi (1804-1849) oli alkuun kirjansitoja ja violisti, joka yritti estää poikiensa musiikkiharrastuksen. Perheen lisäksi Strauss vanhemmalla oli 7-lapsinen varjoperhe, jonka jälkeläisistä yksikään ei ollut musikaalinen (ts. varsinaisen perheen Anna-äidillä oli se tarvittava muusiikkigeeni).

Strauss vanhemmalla on n. 200 sävellystä. Niistä kuuluisin on **Radetzky'n marssi** vuodelta 1848, vuotta ennen säveltäjänsä kuolemaa. Marssi on sävelletty itävaltalaisen (alun perin tšekki) sotamarsalkka Joseph Radetzky'n kunniaksi Custozan taistelun v. 1848 voitosta. Radetzkyllä oli myös tärkeä vakoilutyö: Itävallan keisari lähetti hänet ennen taistelua Milanoon tutkimaan, onko siellä mitään kunnan syötävää. Radetzky löysikin cotoletta alla milanesan, josta tuli sittemmin maailmankuulu wienerschnitzel (kuinkas muuten) eli kulttuurivarkaus.

Radetzky'n marssi, jossa yleisö saa taputtaa mukana, päättää aina Wienin Filharmonikoiden uuden vuoden konsertin.

Leena Lindgren
Lauttasaaren Orkesteri, II-viulu
(rakastaa Straussin takapotkuja)